

Utorok 12. júna 2018

P8_TA(2018)0248

Vytváranie udržateľného a konkurencieschopného európskeho odvetvia akvakultúry

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. júna 2018 o vytváraní udržateľného a konkurencieschopného európskeho odvetvia akvakultúry: súčasný stav a budúce výzvy (2017/2118(INI))

(2020/C 28/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Strategické usmernenia pre udržateľný rozvoj odvetvia akvakultúry EÚ (COM(2013)0229),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 304/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 708/2007 o využívaní cudzích a lokálne sa nevyskytujúcich druhov v akvakultúre ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Komisie (ES) č. 710/2009 z 5. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 889/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007, pokiaľ ide o ustanovenie podrobných pravidiel v oblasti ekologickej akvakultúry živočíchov a produkcie morských rias ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Komisie (ES) č. 889/2008 z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1004 zo 17. mája 2017 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 88, 4.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 204, 6.8.2009, s. 15.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 250, 18.9.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 157, 20.6.2017, s. 1.

Utorok 12. júna 2018

- so zreteľom na svoje uznesenia zo 4. decembra 2008 o vypracovaní európskeho plánu regulácie populácie kormoránov s cieľom zníženia škôd, ktoré kormorány spôsobujú populáciám rýb, rybnému hospodárstvu a akvakultúre ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o novom podnete pre stratégiu udržateľného rozvoja európskej akvakultúry ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2010 o režime dovozu produktov rybolovu a akvakultúry do EÚ z hľadiska reformy spoločnej politiky rybného hospodárstva ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoju pozíciu prijatú v prvom čítaní 23. novembra 2010 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 708/2007 o využívaní cudzích a lokálne sa nevyskytujúcich druhov v akvakultúre ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. septembra 2015 o využití potenciálu výskumu a inovácie v modrej ekonomike na rast a tvorbu pracovných miest ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2016 o výsledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry v oblasti stravovacích služieb a maloobchodu ⁽¹⁶⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie o uplatňovaní rámcovej smernice o vode a rámcovej smernice o morskej stratégii vo vzťahu k akvakultúre (SWD(2016)0178),
- so zreteľom na dokument Komisie z roku 2015 s názvom Súhrnná správa: Vykonávanie ustanovení o akvakultúre rýb (DG(SANTE) 2015-7406 – MR),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. júna 2017 s názvom Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR) (COM(2017)0339),
- so zreteľom na hospodársku správu Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybárstvo (STECF) o odvetvi akvakultúry v EÚ z roku 2016,
- so zreteľom na správu Eurobarometra na tému Spotrebiteľské návyky v oblasti produktov rybolovu a akvakultúry (2017) a dopĺňujúcu analýzu Európskeho strediska pre monitorovanie trhu s produktmi rybolovu a akvakultúry (EUMOFA),
- so zreteľom na vedecké stanovisko skupiny vedeckých poradcov na vysokej úrovni z novembra 2017 s názvom Potraviny z oceánov,
- so zreteľom na Kódex správania pre zodpovedný rybolov FAO,
- so zreteľom na Kódex zdravia vodných živočíchov Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (OIE),
- so zreteľom na článok 42 a článok 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2017 o podpore súdržnosti a rozvoja v najvzdialenejších regiónoch EÚ: vykonávanie článku 349 ZFEÚ ⁽¹⁷⁾,

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 21 E, 28.1.2010, s. 11.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 236 E, 12.8.2011, s. 132.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 119.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 177.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 316, 22.9.2017, s. 64.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 76, 28.2.2018, s. 40.

⁽¹⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0316.

Utorok 12. júna 2018

- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0186/2018),
- A. keďže odvetvie akvakultúry vrátane morského a sladkovodného chovu rýb, ako aj chovu mäkkýšov, kôrovcov, morských rias a ostnatokožcov je inovačným hospodárskym odvetvím, ktoré je najrýchlejšie rastúcou činnosťou výroby potravín a má potenciál stať sa sektorom využívajúcim moderné technológie, čo si vyžaduje štrukturálne investície, investície do výskumu a dlhodobé prevádzkové a finančné plánovanie;
- B. keďže odvetvie chovu rýb a mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov zohráva dôležitú a cennú úlohu z hľadiska hospodárstva, zamestnanosti, sociálnych a environmentálnych otázok v súvislosti so zlepšovaním kvality života v pobrežných a vnútrozemských oblastiach Únie a najvzdialenejších regiónoch a prispievaním k nutričnej kvalite a potravinovej bezpečnosti Európanov; keďže existujú určité faktory, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú akvakultúrnu výrobu a medzi ktoré patria environmentálne a klimatické faktory, ale predovšetkým predátory; keďže z viacerých štúdií vyplýva, že problémy s predátormi majú značný vplyv na produkciu;
- C. keďže Komisia vo svojom oznámení s názvom Strategické usmernenia pre udržateľný rozvoj odvetvia akvakultúry EÚ zdôraznila štyri prioritné oblasti, ktorými sa treba zaoberať, aby bolo možné naplno využiť potenciál akvakultúry v EÚ: administratívne postupy, koordinované priestorové plánovanie, konkurencieschopnosť – najmä prepojením tohto odvetvia s vedou – a rovnaké podmienky pre všetkých;
- D. keďže v tom istom oznámení sa členským štátom odporúča, aby vypracovali viacročné národné strategické plány v oblasti akvakultúry, v ktorých analyzujú kľúčové nedostatky a otázky, ktoré treba vyriešiť, vytýčia spoločné ciele a pokiaľ je to možné, stanovia ukazovatele na hodnotenie pokroku pri plnení týchto cieľov;
- E. keďže najdôležitejším cieľom musí byť zachovanie miestnych ekosystémov a zásob, aby sa zabránilo vysídľovaniu a ničeniu miestneho rybolovu a chovu;
- F. keďže napriek dobrým úmyslom a snahám akvakultúra v EÚ na rozdiel od stále väčšieho rastu v iných svetových regiónoch stále stagnuje;
- G. keďže sa odhaduje, že akvakultúrna výroba v EÚ pokrýva iba 10 % domáceho dopytu po rybách a keďže viac ako polovicu dopytu po produktoch rybolovu uspokojuje dovoz z tretích krajín;
- H. keďže akvakultúra by sa mala považovať za formu poľnohospodárstva, a to najmä v prípade rybníckarskeho chovu;
- I. keďže zaostalosť najvzdialenejších regiónov pri rozvoji akvakultúry je mimoriadne dôležitá;
- J. keďže nedávne stanovisko skupiny vedeckých poradcov na vysokej úrovni k otázke, ktorú tejto skupine položil komisár Vella: „Ako je možné získať z oceánov viac potravín a biomasy takým spôsobom, aby sa tieto výhody zachovali aj pre ďalšie generácie?“, obsahuje tieto odporúčania: „uplatňovať hľadisko tzv. paradigmy potravín z oceánov v rámci zodpovednej kultúry v systémových politických programoch na úrovni EÚ a svetovej úrovni“; a: „povzniesť rozvoj morskej akvakultúry v Európe na vyššiu a strategickjšiu úroveň prostredníctvom komplexného, zosúladeného politického rámca – čo zahŕňa vydanie usmernení o zahrnutí požiadaviek morskej akvakultúry do vykonávania smernice EÚ z roku 2014 o námornom priestorovom plánovaní a rozšírení technologickú spolupráce o morskú akvakultúru v rámci dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi EÚ a južnými partnerskými krajinami;
- K. keďže na založenie alebo rozšírenie akvakultúrnej farmy v EÚ je potrebné získať rôzne povolenia a oprávnenia a keďže postup získania týchto úradných dokumentov nie je v EÚ jednotný a vo všeobecnosti je pomalý, zložitý a chýba v ňom právna istota a hospodárska predvídateľnosť; keďže táto situácia by mohla brzdiť rozvoj tohto odvetvia, odrádzať podniky od investovania a viesť k nadmerným nákladom pre toto odvetvie, čím by sa nepriamo podporoval dovoz z tretích krajín;

Utorok 12. júna 2018

- L. keďže najzložitejšími postupmi v akvakultúre sú postupy súvisiace s požiadavkami na ochranu životného prostredia (posudzovanie vplyvu na životné prostredie, strategické environmentálne hodnotenie a postupy dohľadu), ale, paradoxne, zdĺhavosť a zložitosť týchto administratívnych postupov ochrane životného prostredia niekedy nepomáha, skôr naopak, niekedy komplikuje zakladanie sociálno-ekonomicky a environmentálne udržateľných kvalitných akvakultúrnych fariem; keďže medzi sladkovodnou a morskou akvakultúrou existujú rozdiely; keďže rozdiely v pododvetviach akvakultúry si vyžadujú rozdielne postupy pri riadení zásob, kŕmení a reprodukcií; keďže tieto rozdiely treba náležite zohľadniť pri príprave predpisov EÚ týkajúcich sa akvakultúry a najmä noriem environmentálnej udržateľnosti;
- M. keďže byrokratická zložitosť a časové sklzy, najmä pri udeľovaní licencií a plánovaní, predstavujú nečinnosť, ktorá má nevyhnutne za následok hospodárske a sociálno-pracovné náklady pre potenciálnych investorov v oblastiach, v ktorých sú založené podniky akvakultúry, s osobitným vplyvom na zamestnanosť žien a mladých ľudí;
- N. keďže pri adekvátnom priestorovom plánovaní sa musia zohľadniť rozličné potreby jednotlivých užívateľov a potreba ochrany prírody, pričom sa treba usilovať o zosúladenie týchto odlišných požiadaviek; keďže nedostatok lokalít, nedostatočné primerané priestorové plánovanie a konflikt s inými hospodárskymi činnosťami majú značný vplyv na rozvoj akvakultúry EÚ v niektorých regiónoch, lebo odvetvie akvakultúry má menšiu váhu ako iné, takzvané silné odvetvia;
- O. keďže priestorové plánovanie je jedným z nevyhnutných predpokladov dlhodobého rozvoja akvakultúry a prostriedkom, ktorý je potrebný na zabezpečenie vhodného plánovania lokalít pre akvakultúru s ohľadom na iné činnosti v príslušných oblastiach;
- P. keďže právne predpisy EÚ o ochrane životného prostredia tvoria smernice (smernica o morskej stratégii, smernica o vtákoch a biotopoch), a členské štáty a miestne a regionálne samosprávy ich teda môžu transponovať a uplatňovať s určitým stupňom vlastného uváženia; keďže v dôsledku toho neexistuje v EÚ jednotné vykonávanie týchto predpisov, čo vedie k právnej neistote podnikov a fariem, spôsobuje nedostatočnú predvídateľnosť pre investorov a vytvára nerovnaké podmienky;
- Q. keďže podľa vedeckého stanoviska Potravinový z oceánov sa z oceánov dá v krátkom čase získať oveľa viac potravín a biomasy jedine zberom organizmov, ktoré sú na spodku potravinového reťazca, ako napríklad makrorias a lastúrníkov;
- R. keďže odlišné vnútroštátne a regionálne právne rámce pre akvakultúru môže viesť k tomu, že podniky musia spĺňať odlišné právne požiadavky, hoci pôsobia v tej istej morskej panve, čo prináša riziko narušenia hospodárskej súťaže;
- S. keďže treba uvítať príklady dobrej spolupráce na základe dobrovoľných dohôd a iných dohôd medzi ochrancami životného prostredia a týmto odvetvím; keďže na jednej strane treba privítať pozitívne príklady príspevkov akvakultúry k zachovaniu vysokej kvality vôd a služieb vodných ekosystémov, ale na druhej strane je dôležité priznať negatívne vplyvy, ktoré môže akvakultúra mať na miestne životné prostredie a kvalitu vody, a usilovať sa o ich obmedzenie; podporuje preto ďalšie inovácie a iniciatívy na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti a ziskovosti tohto sektora;
- T. keďže chov lastúrníkov a kultivácia makrorias si vyžadujú vyvážený prísun výživných solí v prostredí;
- U. keďže tento typ sladkovodnej farmy možno vzhľadom na uvedené tiež kvalifikovať ako službu ochrany životného prostredia, ktorá zabezpečuje kvalitu a množstvo vody a ktorá si zaslúži omnoho viac uznania a podpory politických činiteľov EÚ ako dostáva v súčasnosti;
- V. keďže výrobky z EÚ musia spĺňať množstvo prísnych pravidiel a noriem ochrany životného prostredia, zdravia živočíchov, dobrých životných podmienok zvierat a ochrany spotrebiteľov, ktoré upravujú výrobné prevádzky, kŕmenie, životné podmienky, prepravu, spracovanie a sociálne podmienky v zamestnaní, čo má priamy vplyv na výrobné náklady; keďže výsledkom toho sú udržateľné produkty vynikajúcej kvality, ktoré sú však neraz drahšie, a teda menej konkurencieschopné, ako dovážané produkty, ktoré sa často objavujú na trhu EÚ za nižšiu cenu vďaka postupom, ktoré sú z environmentálneho, sociálneho a pracovného hľadiska dlhodobo neudržateľné a ktorých výroba je poznamenaná nízkym štandardom životných podmienok a zdravia zvierat;
- W. keďže niektoré akvakultúrne podniky vo veľkej miere závisia od zdrojov energie, čo zvyšuje náklady na akvakultúrnu produkciu;

Utorok 12. júna 2018

- X. keďže konzumácia rýb – potraviny obsahujúcej bielkoviny, mastné kyseliny, vitamíny, minerály a základné mikroživiny, ktoré sú prospešné pre ľudské zdravie – by sa mala zvýšiť a keďže špičková kvalita morských plodov EÚ by mala byť hlavnou konkurenčnou výhodou odvetvia akvakultúry EÚ;
- Y. keďže celosvetová spotreba rýb súbežne s globálnym nárastom populácie stále rastie;
- Z. keďže navyše nie vždy existuje súlad medzi obchodnou, sociálnou a environmentálnou politikou EÚ: EÚ napríklad prideluje zraniteľným rozvojovým krajinám štatút v rámci všeobecného systému preferencií (VSP a VSP+), aby mohli platiť menšie alebo žiadne clo za dovoz do EÚ, čo im poskytuje rozhodujúci prístup na trh EÚ a prispieva k ich rastu; hoci niektoré z týchto krajín, napríklad niektoré ázijské krajiny, zároveň produkujú akvakultúrne výrobky, ktoré nie sú v súlade s normami týkajúcimi sa životného prostredia, dobrých životných podmienok zvierat, zdravia, sociálnych a pracovných podmienok, ktoré výrobcovia z EÚ musia splňať, a ktoré sú niekedy vyrábané za porušovania ľudských práv;
- AA. keďže EÚ je takisto veľmi závislá od dovozu produktov rybolovu z tretích krajín ako krmiva pre akvakultúru a keďže udržateľnejšie alternatívne krmivá zatiaľ neboli dostatočne preskúmané a propagované;
- AB. keďže zahraničný obchod EÚ v odvetví akvakultúry vykazuje deficit a medzi dovážanými výrobkami z tretích krajín a výrobkami akvakultúry EÚ dochádza k nespravodlivej hospodárskej súťaži na úkor kvality potravín a zdravia spotrebiteľov;
- AC. keďže akvakultúra v tretích krajinách ponúka príležitosti pre investície z EÚ;
- AD. keďže rozdiely medzi produktmi európskej akvakultúry a produktmi z tretích krajín z hľadiska kvality, environmentálnej stopy, sociálneho správania a dodržiavania dobrých životných podmienok zvierat európski spotrebiteľia nevnímajú, ak nemajú k dispozícii dostatočné a presné informácie (najmä pokiaľ ide o krajinu pôvodu, rozmrazovanie či identifikáciu druhov);
- AE. keďže právne predpisy EÚ týkajúce sa informácií o produktoch z rýb a vodných živočíchov pre spotrebiteľov sú jasné a keďže za kontrolu ich dodržiavania sú zodpovedné orgány členských štátov; keďže je však všeobecne známe, že v reštauráciách ani pri predaji rýb v stánkoch sa tieto základné informácie v praxi spotrebiteľom neposkytujú; keďže tento stav nedostačujúceho vykonávania oslabuje konkurencieschopnosť akvakultúry EÚ;
- AF. keďže udržateľný chov rýb spočíva v chove zdravých zvierat, a preto je nevyhnutné vyvinúť špecifické a inovačné veterinárne nástroje, najmä vakcíny a antibiotiká, ktoré by sa mali používať zodpovedným a reštriktívnym spôsobom, ktorý zabezpečí zdravie a dobré životné podmienky zvierat a spotrebiteľov, a produkciu bezpečných a nutrične hodnotných výrobkov akvakultúry bez negatívneho vplyvu na životné prostredie a voľne žijúce druhy; keďže v nariadeniach EÚ o zdraví zvierat je nutné zohľadniť osobitosti akvakultúry a špecifiká druhov rýb, pokiaľ ide o liečbu infekcií a chorôb a vplyv na kvalitu výrobkov;
- AG. keďže v európskom akčnom pláne „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR) sa uvádza, že imunizácia formou očkovania je nákladovo efektívnym zásahom v oblasti verejného zdravia v boji proti antimikrobiálnej rezistencii ⁽¹⁸⁾, ktorý sa vzťahuje aj na akvakultúru;
- AH. keďže vnímanie akvakultúry európskou spoločnosťou a spotrebiteľmi sa medzi členskými štátmi líši, ale vo všeobecnosti existuje veľký priestor na zlepšenie;
- AI. keďže napriek tomu, že vždy existuje priestor na zlepšenie zavádzaním lepších postupov, negatívne vnímanie tohto odvetvia nie je vždy spôsobené reálnymi problémami (v oblasti ochrany životného prostredia, kvality alebo bezpečnosti), ale predsudkami spotrebiteľov voči akvakultúre; keďže táto situácia do veľkej miery vyplýva z presvedčenia, že reálne vplyvy akvakultúry v niektorých tretích (rozvojových) krajinách sú rovnaké aj v EÚ, čo nie je pravda;
- AJ. keďže výrazne sa líšiacie postupy, ktoré sa v akvakultúre používajú, vedú k značným rozdielom okrem iného v kvalite výrobkov, ich vplyve na životné prostredie a hygienické podmienky, takže spotrebiteľ si často nie je istý výsledným výrobkom;
- AK. keďže zlé meno akvakultúry nepriaznivo ovplyvňuje aj jej riadenie orgánmi verejnej správy (vydávanie licencií, plánovanie atď.), ale aj podmienky uvádzania produktov na trh;

⁽¹⁸⁾ Európska komisia (29. jún 2017), Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR), s. 10.

Utorok 12. júna 2018

- AL. keďže je dôležité upozorniť na potenciál sladkovodnej akvakultúry, vnútrozemskej akvakultúry s uzavretými vodami, integrovanej multitrofickej akvakultúry a systémov recirkulácie alebo akvapónie v mestských zónach na zlepšenie potravinovej bezpečnosti a rozvoja vidieckych oblastí;
- AM. keďže kôrovce, mäkkýše a vodné rastliny, ako sú napríklad riasy, sú tiež dôležitým zdrojom pre akvakultúru;
- AN. keďže pri rozvíjaní potenciálu udržateľnej akvakultúry zohrávajú veľmi dôležitú úlohu výskum a inovácie; keďže produkciu je možné udržateľne zvýšiť expanziou na základe inovácií, regeneráciou a čistením vôd, využívaním obnoviteľných zdrojov energie a efektívnym využívaním energie a zdrojov pri súčasnom obmedzení vplyvu na životné prostredie a zabezpečení environmentálnych služieb;
- AO. keďže celoeurópske štandardné protokoly vedeckých údajov, ktoré umožňujú dohľad nad riadiacimi a výrobnými postupmi a ich zlepšovanie, ako aj kontrolu ich vplyvu na životné prostredie a zdravie, majú veľký význam;
- AP. keďže v záujme zníženia vplyvu akvakultúry na životné prostredie a zabezpečenia jej lepšej udržateľnosti by sa mal uprednostňovať chov domácich alebo endemických druhov;
- AQ. keďže ťažký prístup k úverom a značný časový odstup medzi investíciou a prvým predajom (obvyčajne aspoň tri roky) odrádza investorov;
- AR. keďže podmienky predbežného financovania ponúkané bankami a finančnými inštitúciami sú čoraz prísnejšie;
- AS. keďže postupy, ktoré pre používateľov zväčša nie sú dosť jasné, a veľké množstvo dokumentov, ktoré treba predložiť na získanie finančných prostriedkov z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ďalej len „ENRF“), odrádzajú žiadateľov; keďže približne 1280 miliónov EUR, ktoré sú v rámci súčasného programového obdobia (2014 – 2020) k dispozícii, nepostačujú na rozvoj odvetvia akvakultúry v Európe; keďže členské štáty navyše čerpajú prostriedky v mimoriadne nízkej miere;
- AT. keďže v rámci udržateľnej akvakultúry je nutné brať ohľad na potenciálny vplyv na voľne žijúce populácie rýb a kvalitu vody, ale na druhej strane sú zdravé populácie rýb a vynikajúca kvalita vody pre ňu nevyhnutné;
- AU. keďže z dostupných údajov vyplýva, že sa zvyšuje rozdiel medzi spotrebou morských plodov v EÚ a objemom úlovkov z rybolovu – podľa odhadov je tento rozdiel až 8 miliónov ton; keďže udržateľná akvakultúra dokáže spolu s udržateľným rybárstvom prispieť k zabezpečeniu dlhodobej potravinovej a výživovej bezpečnosti vrátane dodávok potravín, ako aj k rastu a zamestnanosti pre občanov Únie a tiež k naplneniu rastúceho svetového dopytu po potravinách z vodných živočíchov, pričom je potrebné používať udržateľné zdroje krmiva a zabrániť degradácii životného prostredia; keďže akvakultúra tak môže prispieť k splneniu hlavného cieľa, ktorým je preklenutie rozdielu medzi objemom spotreby a produkcie morských plodov v EÚ;
- AV. keďže v akvakultúre je možné z jedného kilogramu rýb nízkej hodnoty vychovať jeden kilogram rýb vysokej hodnoty (napríklad v prípade korusky polárnej a kankala veľkého sa hodnota zvyšuje z 0,10 EUR na 7 EUR za kilogram);
- AW. keďže mladí ľudia majú menší záujem pracovať v odvetví akvakultúry, investovať doň a rozvíjať ho, a to v dôsledku slabšej informovanosti a nedostatočnej finančnej perspektívy a stability, pre ktoré je akvakultúra pre mladšie generácie neatraktívna;
- AX. keďže udržateľná akvakultúra, ktorú vlastní a riadia komunity, môže byť pre pobrežné okrajové regióny sociálno-ekonomickým prínosom a môže zohrávať pozitívnu úlohu v modrej ekonomike;
- AY. keďže sladkovodná akvakultúra tvorí 20 % celkovej produkcie z tohto odvetvia v Európe, a keďže podpora zo strany EÚ by mala zodpovedať tomuto podielu; keďže sladkovodná akvakultúra si pre svoj odlišný charakter vyžaduje osobitné pravidlá a samostatnú kapitolu v právnych predpisoch upravujúcich spoločnú rybársku politiku EÚ;
- AZ. keďže výskum a inovácia majú kľúčový význam pre dosiahnutie väčšej udržateľnosti a konkurencieschopnosti odvetvia akvakultúry na trhu EÚ;

Utorok 12. júna 2018

- BA. keďže projekty sladkovodnej akvakultúry sa môžu uskutočňovať aj s financovaním *ex post* a keďže pre investorov to často znamená neprímerane veľké úsilie, čo má za následok, že v mnohých prípadoch chovatelia nemajú odvahu začať projekty; keďže miera pomoci je vo väčšine prípadov nedostatočná;

Využitie potenciálu akvakultúry v EÚ

1. uznáva pozitívne účinky, ktoré môže udržateľná akvakultúra a jejorské aj sladkovodné pododvetvie priniesť pre zamestnanosť a hospodárstvo Únie a celkové zlepšenie produktivity a kvality života v jej pobrežných a vnútrozemských oblastiach; zdôrazňuje, že je potrebné podporiť jej rozvoj, diverzifikáciu a inováciu podporovaním vyššej úrovne produkcie rýb, kôrovcov, mäkkýšov, rias a ostatnokožcov z akvakultúry a zvýšiť konkurencieschopnosť takýchto výrobkov (zlepšiť produkciu akvakultúry EÚ tak, aby do piatich rokov dosiahla aspoň súčasnú mieru rastu svetovej akvakultúry a stimulovať investície do energeticky účinnejších a hospodárnejších zariadení) a zvyšovať ich spotrebu a príspevok k potravinovej a výživovej bezpečnosti pre občanov EÚ; trvá na tom, že sa pritom musí zachovať riadne fungovanie morských ekosystémov, aby bolo aj naďalej možné vykonávať ziskovú akvakultúru, pokračovať v komerčnom rybolove a ďalšími udržateľnými spôsobmi využívať morské prostredie;
2. domnieva sa, že EÚ musí zvýšiť svoju produkciu v odvetví akvakultúry, najmä s cieľom znížiť tlak na prírodné rybolovné oblasti; zastáva názor, že krmivá na báze rýb by mali pochádzať z udržateľných zdrojov a nemali by ohrozovať ciele maximálneho udržateľného výnosu v rámci spoločnej politiky rybného hospodárstva a že zafaženie živinami by sa malo kontrolovať; zdôrazňuje význam spolupráce medzi výskumnými pracovníkmi, odvetvím akvakultúry, výrobcami krmív, správami a organizáciami životného prostredia; zdôrazňuje, že odvetvie akvakultúry EÚ by malo zohľadňovať kvalitu, udržateľnosť, bezpečnosť potravín, zdravie zvierat a ľudí a environmentálne aspekty a malo by byť v tomto smere príkladom; s potešením berie na vedomie nové iniciatívy s pozemnou akvakultúrou, najmä v citlivých moriach a v oblastiach EÚ so uzavretými vodami, a domnieva sa, že sú potrebné radikálnejšie opatrenia na to, aby sa akvakultúra stala efektívnejším, ekonomicky životaschopnejším, sociálne zodpovednejším a ekologickejším odvetvím, uspokojila väčšiu časť európskeho dopytu po rybách a znížila závislosť Európy od dovozu;
3. víta oznámenie Komisie s názvom Strategické usmernenia pre udržateľný rozvoj odvetvia akvakultúry EÚ a identifikáciu oblastí, na ktoré je potrebné zamerať úsilie s cieľom rozvinúť potenciál akvakultúry v EÚ, aby mohla spolu s udržateľným rybolovom prispievať k cieľu, ktorým je preklenutie rozdielu medzi objemom spotreby a produkcie morských plodov v EÚ spôsobom, ktorý bude environmentálne, sociálne a hospodársky udržateľný;
4. zdôrazňuje, že sladkovodná akvakultúra stále nie je dostatočne preskúmanou možnosťou na zlepšenie bezpečnosti potravín a rozvoj vidieckych oblastí;
5. zdôrazňuje, že udržateľný rast musí byť založený na predvídateľnosti investícií a právnej istote pre podniky, ktoré je možné vytvoriť prostredníctvom efektívnejších administratívnych rámcov, na väčšej transparentnosti riadenia a jasných a homogénnych kritériách udeľovania licencií v EÚ, na spoločných postupoch manažmentu chorôb a prístupe k vhodnej veterinárnej liečbe, ktorá nepoškodzuje zdravie zvierat a ľudí, na účinnom priestorovom plánovaní, dostupnosti usmerňovacích dokumentov, výmene osvedčených postupov, podpore Poradnej rady pre akvakultúru a na primeranej finančnej podpore; poukazuje na to, že všetky tieto faktory môžu prispievať k udržateľnému rastu;
6. oceňuje závery a odporúčania vedeckého stanoviska z novembra 2017 na tému Potraviny z oceánov, ktoré sa týkajú rozvoja a vykonávania námornej politiky, rybárskej politiky a politiky v oblasti akvakultúry v najbližších rokoch s cieľom pomôcť zvýšiť udržateľný objem potravín pochádzajúcich z oceánov;
7. vyzýva Komisiu, aby podporovala odvetvie akvakultúry v jeho úsilí o zníženie závislosti od voľne žijúcich populácií rýb pri výrobe krmiva, a to aj prostredníctvom intenzívnejšieho využívania morských a iných rias;
8. vyzýva Komisiu, aby podnecovala ďalší rozvoj vznikajúceho odvetvia akvakultúry morských rias;
9. uznáva, že akvakultúra má potenciál prispievať k potravinovej a výživovej bezpečnosti občanov EÚ a že je potrebné presadzovať udržateľné a zdravé stravovanie, environmentálne udržateľné potravinové systémy, ktoré zohľadňujú klímu a dobré životné podmienky zvierat, obehovosť a efektívne využívanie zdrojov v potravinových systémoch, podporu inovácií a posilňovanie postavenia spoločentiev;
10. opakovane zdôrazňuje, že rozvoj európskej akvakultúry musí byť prepojený so základnou a zásadne dôležitou potrebou sebaštátnej, bezpečnej, nutrične hodnotnej a udržateľnej výroby potravín a v globálnom programe EÚ musí mať väčšiu prioritu;

Utorok 12. júna 2018

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do výskumu, štúdií a pilotných projektov pre inovačné, environmentálne zodpovedné metódy akvakultúrnej produkcie zamerané na budúcnosť vrátane systémov integrovanej multitrifockej akvakultúry (IMTA), akvapónie a systémov recirkulačnej akvakultúry, ktoré znižujú vplyv akvakultúrnych fariem na biotopy, populácie voľne žijúcich zvierat a kvalitu vody, čím prispievajú k ekosystémovému prístupu;
12. žiada Komisiu, aby vykonala dôkladnú analýzu a zabezpečila dôslednú kontrolu plnenia všetkých odporúčaní skupiny vedeckých poradcov na vysokej úrovni;
13. zdôrazňuje, že v akejkoľvek udržateľnej európskej politike v oblasti akvakultúry je nutné zohľadniť charakteristiky a rozmanité potreby a výzvy týkajúce sa rôznych typov akvakultúrnej produkcie a vypracovať prispôbené opatrenia, v ktorých sa zohľadnia aj geografické rozdiely a potenciálne účinky zmeny klímy; vyzýva preto Komisiu, aby v spoločnej politike rybného hospodárstva na obdobie po roku 2020 stanovila samostatné pravidlá prispôbené charakteru každého pododvetvia;
14. vyzdvihuje potenciál sladkovodnej akvakultúry a tiež vnútrozemskej akvakultúry s uzavretými vodami, integrovanej multitrifockej akvakultúry a systémov recirkulácie alebo akvapónie v mestských zónach; zdôrazňuje, že sladkovodná akvakultúra stále nie je dostatočne preskúmanou možnosťou na zlepšenie bezpečnosti potravín a rozvoj vidieckych oblastí, ale zohráva dôležitú sociálnu úlohu, pretože vytvára zamestnanosť na vidieku v najchudobnejších oblastiach, a zároveň zohráva environmentálnu úlohu pri ochrane cenných mokradí a poskytuje širokú škálu ekosystémových služieb, ktoré ďaleko presahujú jej ekonomickú hodnotu;
15. zdôrazňuje význam zavedenia nástrojov koordinácie, študijných skupín a činností EÚ s cieľom stanoviť prípady, v ktorých produkciu mäkkýšov výrazne ohrozuje predátorstvo pražmy zlatohlavej (*Sparus aurata*), a hľadať udržateľné riešenia šetrné k životnému prostrediu;
16. uznáva potenciál, ktorý má akvakultúra a s ňou súvisiace spracovanie a vývoz rybích výrobkov ako domáce priemyselné odvetvie z hľadiska zamestnanosti a hospodárskeho prínosu, a to najmä pre pobrežné a ostrovné spoločenstvá;
17. zdôrazňuje, že je veľmi dôležité, aby sa rámcovou smernicou o vode (WFD) a rámcovou smernicou o námornej stratégii (MSFD) zabezpečila ochrana oblastí na produkciu mäkkýšov stanovená v smernici o mäkkýšoch, ktorá je teraz zrušená;
18. zdôrazňuje, že v prostredí, v ktorom sa majú kultivovať makroriasy alebo lastúrniky, musí zníženie prísunu živín na dosiahnutie dobrého stavu životného prostredia zohľadňovať prirodzenú schopnosť odbúravania zafáženia, ktorú tieto chované alebo pestované organizmy majú;

Zjednodušenie administratívnych postupov

19. zdôrazňuje rozhodujúcu úlohu miestnych a regionálnych orgánov v rozvoji európskej akvakultúry, a to aj pri vykonávaní viacročných strategických plánov vypracovaných členskými štátmi;
20. zdôrazňuje, že udržateľný rast akvakultúry musí byť založený na právnej istote a predvídateľnosti investovania pre podniky, ktoré si vyžadujú:
 - a) zjednodušenie a zrýchlenie administratívnych postupov – menej byrokracie – na úrovni EÚ, na národnej aj regionálnej úrovni, s čo najväčším využitím informačných a komunikačných technológií, pričom sa zároveň musí zabrániť ďalšiemu poškodzovaniu morského prostredia;
 - b) zvýšenie transparentnosti a dôkladné plánovanie;
 - c) lepšiu koordináciu, pokiaľ ide o spoločné právomoci EÚ, členských štátov a prípadne regionálnych a miestnych orgánov;
 - d) rýchle, jasné a transparentné postupy vydávania licencií spolu s vymedzenými časovými lehotami na dohody, ktoré nebudú odrádzať investorov;
 - e) dôsledné monitorovanie viacročných národných strategických plánov členských štátov zo strany Komisie;

Utorok 12. júna 2018

- f) usmernenia Komisie k národným strategickým plánom v záujme jednotného uplatňovania právnych predpisov EÚ (najmä v oblasti ochrany životného prostredia, ochrany zdravia, ekosystémov a rybolovných činností);
- g) koordinovaný právny rámec medzi jednotlivými regiónmi a členskými štátmi, ktoré využívajú rovnaké vody, aby sa zabezpečila spravodlivá hospodárska súťaž a účinné environmentálne politiky;
- h) úzka spolupráca medzi Komisiou a príslušnými orgánmi (vnútroštátnymi, ale aj miestnymi a regionálnymi) pri vykonávaní právnych predpisov EÚ (najmä sanitárnych a environmentálnych) a v prípade potreby aj podpora koordinácie vnútroštátnych alebo regionálnych právnych predpisov;
- i) mechanizmy výmeny informácií a najlepších postupov medzi členskými štátmi prostredníctvom otvorenej metódy koordinácie vnútroštátnych opatrení, pokiaľ ide bezpečnosť podnikania, prístup do vôd a priestoru Únie a zjednodušenie postupov vydávania licencií;
- j) primeranú finančnú pomoc z verejných zdrojov na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni pre udržateľnú a zodpovednú akvakultúrnu výrobu, inovácie a vývoj;
- k) lepšie zapracovanie akvakultúry a rybárskej politiky do obchodných dohôd Únie;

21. navrhuje v administratívnom systéme čo najskôr vytvorí jednotné kontaktné miesto, ktoré by prevzalo a vykonávalo všetky právomoci a umožňovalo by predloženie relevantných dokumentov jednému správnomu orgánu; domnieva sa, že by sa tým zlepšil vzťah medzi užívateľmi a rôznymi úrovňami verejnej správy;

22. navrhuje zavedenie zjednodušeného systému alebo systému rýchleho postupu udeľovania licencií, v rámci ktorého by príslušný správny orgán vydal dočasné osvedčenie, ktoré by prevádzkovateľom spĺňajúcim určité vopred stanovené kritériá umožnilo začať činnosť; poukazuje na to, že tieto kritériá by mohli byť založené na záznamoch o žiadateľovi alebo na skutočnosti, že predložený projekt v oblasti akvakultúry je naozaj priekopnícky z hľadiska inovácie alebo udržateľnosti, alebo na vytvorení zón vyhradených pre akvakultúru tam, kde sa pôvodne počítalo s využitím, ktoré je nezlučiteľné s touto činnosťou;

Rovnosť v interakcii s inými odvetviami

23. zdôrazňuje, že v príslušnom priestorovom plánovaní by sa mali brať do úvahy všetky odvetvia (holistický prístup) a otázky udržateľnosti a potravinovej bezpečnosti, pričom by sa nemali uprednostňovať silné hospodárske odvetvia na úkor akvakultúry; zdôrazňuje, že priestorové plánovanie nemusí nevyhnutne znamenať oddelenie činností v určitých oblastiach, ale skôr vyvážený súlad medzi nimi, čo by mohlo byť prínosom pre všetkých;

24. navrhuje, aby sa podporovala aktívnejšia a dôležitejšia úloha a vplyv organizácií akvakultúry a miestnych rybárskych akčných skupín (FLAG) v rozhodovacom procese prostredníctvom regionalizácie, aby sa zabezpečil čo najlepší prístup pre každý konkrétny región;

25. poukazuje na to, že treba venovať náležitú pozornosť záujmom odvetvia akvakultúry a pri interakcii s inými odvetviami, napríklad v rámci priestorového plánovania, s ním zaobchádzať spravodlivo;

26. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali mapy priestorového plánovania, v ktorých určia možné oblasti koexistencie akvakultúry a iných činností;

27. poukazuje na to, že práve podmienky priestorového plánovania a udeľovania licencií sú s najväčšou pravdepodobnosťou dôvodom neochoty iných dôležitejších alebo silnejších odvetví podeliť sa o priestor;

28. poukazuje na to, že v záujme zabezpečenia rovnakých podmienok prístupu k morským zdrojom by sa štúdie posúdenia sociálno-ekonomického a environmentálneho vplyvu potrebné pre akvakultúru mali dotýkať aj všetkých odvetví, ktoré akvakultúre konkurujú, napríklad cestovného ruchu alebo ťažby surovín;

29. naliehavo žiada členské štáty a vnútroštátne orgány, aby zabezpečili súlad s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa vôd a obnovy a čistenia kontaminovaných oblastí;

30. zdôrazňuje, že právne predpisy by sa mali prijímať po rovnocennej konzultácii so všetkými zainteresovanými stranami;

Utorok 12. júna 2018

Prispôsobenie právnych predpisov potrebám akvakultúry

31. zdôrazňuje, že udržateľnosť životného prostredia musí ísť ruka v ruke so sociálnou a hospodárskou udržateľnosťou (tri piliere udržateľnosti) a že je potrebné venovať náležitú pozornosť skutočným aj potenciálnym prínosom akvakultúry pre potravinovú bezpečnosť v Únii;

32. víta najlepšie postupy tohto odvetvia a príklady dobrej spolupráce na základe dobrovoľných dohôd a iných dohôd medzi ochrancami životného prostredia a týmto odvetvím, a to aj v oblastiach Natura 2000; víta početné príklady príspevkov akvakultúry k zachovaniu dobrej kvality vody; uznáva služby, ktoré akvakultúra prináša pre vodný ekosystém, a žiada stimuly na ich posilnenie; zdôrazňuje, že zavedenie ďalších právnych komplikácií ovplyvňujúcich akvakultúru je nežiaduce z hľadiska udržateľnosti a sociálno-ekonomického rozvoja;

33. zdôrazňuje, že právne predpisy EÚ by mali byť lepšie prispôsobené realite, špecifikám a potrebám akvakultúry v rámci spoločnej rybárskej politiky, mali by byť koherentné okrem iného s právnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia, v súlade s cieľom dosiahnuť do roku 2020 dobrý environmentálny stav všetkých morských vôd, a mali by zohľadňovať dôležitosť zamestnanosti žien a mladých ľudí v tomto sektore;

34. zdôrazňuje, že v prípadoch, keď je vykonávanie právnych predpisov EÚ problematické alebo nejednotné, by sa mali vydávať usmernenia k ich výkladu a najlepšie postupy;

35. opakovane zdôrazňuje, že toto odvetvie by malo aktívnejšie zapojené do prijímania rozhodnutí;

36. naliehavo žiada Komisiu, aby zlepšila obmedzený podiel produkcie z akvakultúry na pokrytí domáceho dopytu po rybách (odhaduje sa, že je vo výške 10 %) a aby zmenila stav, keď viac ako polovicu dopytu po rybách v Únii uspokojujú dovezené výrobky;

Zlepšenie konkurencieschopnosti akvakultúry EÚ v rámci EÚ a mimo nej

37. žiada, aby dovezené produkty akvakultúry museli spĺňať také isté normy v oblasti životného prostredia, bezpečnosti potravín, sociálno-pracovných podmienok a rešpektovania ľudských práv ako platia pre prevádzkovateľov z EÚ a vyjadruje poľutovanie nad tým, že stále neexistujú rovnaké podmienky v tejto oblasti a že nebezpečné narušenia hospodárskej súťaže sú vážnym problémom pre prevádzkovateľov v EÚ;

38. poukazuje na súčasnú situáciu európskych poľnohospodárov prevádzkujúcich rybníky, ktorí zápasia so značnými stratami postihujúcimi celé zásoby spôsobenými dravcami ako vydra, volavka a kormorán; zdôrazňuje, že tieto dravce zabíjajú aj ikry zubáča a kapra, čím výrazne obmedzujú chov a rozmnožovanie sladkovodných rýb; vyzýva preto členské štáty, aby v prípade volaviek a kormoránov uplatňovali existujúce výnimky, a vyzýva Komisiu, aby prehodnotila stav ochrany vydry a v prípade potreby umožnila odstránenie a kontrolu týchto dravcov;

39. vyzýva, aby sa častejšie a lepšie vykonávali kontroly pôvodu a hraničné kontroly dovážaných výrobkov a aby sa na internej úrovni prijali opatrenia na boj proti nezákonným alebo nedovoleným postupom v akvakultúre, ktoré ovplyvňujú vnútorný vývoj v tomto odvetví;

40. poukazuje na to, že EÚ by mala vyvážať svoje normy udržateľnosti a know-how; domnieva sa, že je to obzvlášť relevantné v prípade susedných regiónov, v ktorých sa chovajú podobné druhy ako v EÚ, a najmä v prípade tretích krajín, ktoré využívajú rovnaké vody ako EÚ;

41. žiada Komisiu, aby v obchodných dohodách s tretími krajinami zabezpečila, že udelenie preferenčného prístupu na trh bude podmienené dodržiavaním noriem udržateľnosti a dobrých životných podmienok zvierat rovnocenných s normami uplatňovanými v EÚ;

Utorok 12. júna 2018

42. vyzýva Komisiu, aby v rámci politiky EÚ týkajúcej sa spolupráce s rozvojovými krajinami presadzovala podporné a zaškoľovacie opatrenia, ktoré prispievajú k podpore udržateľnej akvakultúry a k zvýšeniu informovanosti výrobcov v odvetví akvakultúry v týchto krajinách o politike kvality a prísnejších výrobných normách, najmä pokiaľ ide o životné prostredie, hygienu a sociálne normy;

43. naliehavo žiada, aby sa podnikli kroky na podporu investícií EÚ do projektov akvakultúry v tretích krajinách;

44. žiada Komisiu, aby naďalej zabezpečovala dodržiavanie dovozných predpisov EÚ vo vyvážajúcich tretích krajinách, a to aj v súvislosti s chovnými postupmi, ktoré sú v súlade s environmentálnymi, hygienickými a sociálnymi normami, aby sa na medzinárodnej úrovni vytvorili rovnaké podmienky; zároveň sa domnieva, že výsledky monitorovania postupov akvakultúry v tretích krajinách by mali byť rozhodujúcim faktorom pri obnove vývozných povolení na výrobky určené pre EÚ;

45. žiada Komisiu, aby posúdila vplyv brexitu na oblasť akvakultúry;

Skvalitnenie informácií pre spotrebiteľov

46. trvá na dôslednom a úplnom uplatňovaní právnych predpisov EÚ o označovaní výrobkov a o informáciách pre spotrebiteľov na trhoch s rybami aj v sektore hotelov, reštaurácií a stravovania (tzv. sektor horeca); je presvedčený, že je to dôležité v prípade všetkých produktov rybolovu (nielen akvakultúry), dovezených aj vyrobených v EÚ; domnieva sa, že na tento účel by sa malo upraviť a posilniť nariadenie o kontrole;

47. žiada vytvorenie špecifického označenia pre uznávanie výrobkov z udržateľnej akvakultúry EÚ a zdôrazňuje, že pre spotrebiteľov je potrebná transparentnosť aj v súvislosti s produktmi akvakultúry dovážanými z tretích krajín, a tú možno dosiahnuť posilnením vysledovateľnosti;

Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat

48. zastáva názor, že stratégia týkajúca sa usmrčovania rýb by mala obsahovať návrhy, ktorými sa zabezpečí, aby boli vypracované účinné parametre pre humánne metódy usmrčovania rýb v súlade s usmerneniami organizácií OIE a EFSA, aby zariadenia používané na usmrčovanie rýb fungovali v súlade s týmito parametrami a aby sa v celej EÚ vykonávalo, posudzovalo, hodnotilo a certifikovalo skutočne humánne usmrčovanie rýb z farmových chovov;

Dostupnosť veterinárnych výrobkov

49. poukazuje na to, že veterinárne právne predpisy EÚ treba lepšie prispôsobiť reálnym podmienkam a potrebám akvakultúry s ohľadom na rôzne druhy a prevádzkové rozdiely;

50. zdôrazňuje, že pre vakcíny a iné veterinárne výrobky, ktoré chránia zdravie zvierat a ľudí, je potrebný skutočný spoločný trh EÚ, najmä v prípade zriedkavých druhov;

51. konštatuje, že relatívne vyššie náklady na diagnostiku, antimikrobiálne alternatívy a očkovanie v porovnaní s bežne používanými antibiotikami sú, žiaľ, prekážkou dosiahnutia väčšieho využívania a vyššej miery očkovania, o ktoré sa usiloval akčný plán⁽¹⁹⁾; víta skutočnosť, že Komisia v akčnom pláne uvádza stimuly na zvýšenie využívania diagnostiky, antimikrobiálnych alternatív a očkovacích látok⁽²⁰⁾;

52. naliehavo žiada Komisiu, aby stanovila povinnosť poskytovať informácie o používaní vakcín a antibiotík v akvakultúre vzhľadom na možné riziká pre ľudské zdravie a ekosystémy;

53. domnieva sa, že Komisia a členské štáty by mali navrhnuť praktické stimuly a opatrenia vrátane lepšieho vykonávania smernice 2006/88/ES, alebo prípadne aj jej zmeny, s cieľom podporovať integrovaný reťazový prístup k AMR a zvýšiť používanie antimikrobiálnych alternatív, diagnostiky a vakcín v akvakultúre, a tým nákladovo efektívnym spôsobom predchádzať ochoreniam a antibiologickej rezistencii u vodných živočíchov, kontrolovať a vykoreniť ich a maximalizovať prežitie, rast a efektívnosť produkcie vodných živočíchov;

54. zdôrazňuje potrebu uprednostňovať vedecký výskum v rámci európskych a vnútroštátnych programov zameraných na zdravie mäkkýšov a rýb a vývoj nových veterinárnych produktov pre vodné druhy;

55. poukazuje v tejto súvislosti na to, že rezistencia voči antibiotikám je závažným problémom v humánnej aj veterinárnej medicíne, a vyzýva Komisiu, aby obmedzila používanie antibiotík na situácie, keď v zariadení pre akvakultúru existuje riziko epizootických chorôb, a nie len ako preventívne opatrenie a aby posúdila ich vplyv na riziko prenosu rezistencie na spotrebiteľov;

Lepšie propagačné kampane a komunikácia

⁽¹⁹⁾ Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR), s. 15.

⁽²⁰⁾ Tamtiež, s. 12.

Utorok 12. júna 2018

56. poukazuje na to, že sú potrebné lepšie propagačné kampane a komunikáciu na úrovni EÚ o prínosoch akvakultúry a konzumácie rýb;

57. žiada Komisiu, aby podporovala silné a dlhodobé všeobecne orientované kampane EÚ vysvetľujúce prínos produktov akvakultúry EÚ v oblasti udržateľnosti so zameraním na vysoký štandard produktov s označením „chované v EÚ“ z hľadiska kvality, dobrých životných podmienok zvierat a ochrany životného prostredia v porovnaní s produktmi dovezenými z tretích krajín;

58. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať a financovať kampane propagujúce regionálne systémy kvality, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012, ako je chránené označenie pôvodu; žiada Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi začala celoeurópsku informačnú kampaň zameranú na spotrebiteľov a podniky venované akvakultúre vo všeobecnosti a konkrétne rozdielom medzi vysokými a komplexnými štandardmi na európskom trhu a nižšími štandardmi, ktoré sa uplatňujú na dovážané výrobky z tretích krajín, s osobitným dôrazom na problémy, ktoré spôsobuje zavlečenie mimoriadne odolných mikroorganizmov do Únie a vytvorenie AMR z hľadiska bezpečnosti potravín a verejného zdravia; zdôrazňuje, že právne predpisy EÚ o dobrých životných podmienkach chovaných rýb počas chovu, prepravy a usmrcovania majú veľký význam pri plnení očakávaní spotrebiteľov a reklame výrobkov zaručenej kvality podľa noriem EÚ v porovnaní s dovozom z tretích krajín;

59. žiada Komisiu, aby z rozpočtu na propagáciu EÚ vyčlenila primeranú sumu na propagáciu rýb a iných produktov rybolovu a akvakultúry; domnieva sa, že vo všetkých členských štátoch by sa mala spustiť rozsiahla marketingová kampaň založená na spoločných zásadách, vytvorená ako spoločné opatrenie a s 80 – 100 % intenzitou podpory, s cieľom zvýšiť informovanosť o výrobkoch akvakultúry EÚ a ich akceptáciu;

60. podporuje miestne rybárske akčné skupiny pre akvakultúru siete FARNET pri propagácii ich činnosti na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni;

Podpora výskumu a inovácií

61. poukazuje na to, že ENRF, z ktorého sa prideliť 1,2 miliardy EUR na udržateľný rozvoj akvakultúry v EÚ, a ďalšie zdroje financovania, ako je program Horizont 2020, poskytujú príležitosť na inovácie;

62. poukazuje na význam rybárskych miestnych akčných skupín, ktoré prispievajú k rozvoju rybolovu a akvakultúry daných oblastí posilnením miestnych rybolovných zdrojov a podporou inovácií a diverzifikácie v odvetví rybolovu a akvakultúry;

63. vyzýva Komisiu, aby podporila výskum herpetického vírusu ustríc a boj proti nemu;

64. vyjadruje znepokojenie nad vplyvom niektorých cudzích invázných druhov na európsku akvakultúru; zdôrazňuje význam vedecky podloženého, účinného a primeraného vykonávania nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov s cieľom chrániť európsku akvakultúru aj pôvodné druhy a ekosystémy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskum a inováciu s cieľom bojovať proti najproblematickejším inváznym nepôvodným druhom;

65. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali boj proti morskému slimákovi *Ocenebra inornata*;

66. zdôrazňuje, že v rámci programu Horizont 2020 a 9. rámcového programu by sa mali naďalej podporovať výskumné činnosti v oblasti akvakultúry, ktorými sa zvyšuje konkurencieschopnosť tohto odvetvia a ktoré sú reakciou na problémy zdôraznené na konferencii Komisie FOOD 2030 v roku 2016 a v stanovisku skupiny vedeckých poradcov na vysokej úrovni s názvom Potraviny z oceánov;

67. domnieva sa, že Komisia by sa mala o prioritných témach, ktoré sa majú zahrnúť do národných strategických plánov, radiť s Európskou platformou pre technológie a inovácie a s Poradnou radou pre akvakultúru;

68. požaduje investície do výskumu, štúdií a pilotných projektov v oblasti postupov akvakultúry založených na ekosystéme, najmä v prípade najodľahlejších regiónov a regiónov s demografickým znevýhodnením;

69. poukazuje na to, že by sa mala posilniť spolupráca medzi vedeckou obcou na jednej strane a výrobcami a ďalšími na nich nadväzujúcimi zainteresovanými stranami na druhej strane;

Utorok 12. júna 2018

70. žiada, aby sa na základe najlepších vedeckých odporúčaní na úrovni EÚ stanovili štandardné protokoly na zber údajov s cieľom monitorovať a zlepšiť riadenie akvakultúry a výrobné postupy a sociálne, zdravotné, hospodárske a environmentálne dôsledky týchto postupov, a to v prípade fariem na morské aj sladkovodné ryby;

71. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali inovatívne a ekologické technológie v odvetví akvakultúry, napríklad akvapóniu, s cieľom vyrábať potraviny udržateľným spôsobom pri efektívnom využívaní zdrojov a zabrániť negatívnym vplyvom na životné prostredie;

72. vyzýva Komisiu, aby podnietila preskúmanie možností ďalšieho rozvoja akvakultúry morských rias, t. j. sektora ekologickej aj hospodárskej hodnoty, s patričným ohľadom na sociálnu a environmentálnu udržateľnosť;

Podpora odbornej prípravy a zamestnávania

73. žiada členské štáty, aby aj s podporou Komisie zaručili primerané odborné vzdelávanie v oblasti akvakultúry, a berie na vedomie možnosť rekvalifikácie pracovníkov profesionálneho rybolovu na iné formy správy vodného prostredia, čo by zároveň pomohlo vytvárať pracovné miesta pre ženy a mladých ľudí vo vidieckych, pobrežných a najvzdialenejších oblastiach, na ostrovoch a celkovo v oblastiach, ktoré sú vo veľkej miere závislé od rybárstva a akvakultúry;

Zvýšenie udržateľnosti odvetvia akvakultúry EÚ

74. zdôrazňuje, že ženy zohrávajú v odvetví akvakultúry dôležitú úlohu, čomu treba prispôsobiť aj právne predpisy, a že je potrebné venovať náležitú pozornosť aj ďalším činnostiam spojeným s akvakultúrou, ako napríklad tým, ktoré rozvíjajú okrem iného tkáči rybárskych sietí alebo baliči;

75. konštatuje, že inovatívne systémy zamerané na chov rýb v čo najväčšom súlade s ekosystémom a s využitím prírodných krmív zatiaľ nie sú na európskom trhu dostatočne zastúpené; žiada zlepšenie rámcových podmienok pre takéto systémy;

76. domnieva sa, že sú potrebné investície na využitie potenciálu a zabezpečenie udržateľnosti odvetvia akvakultúry, na ochranu životného prostredia a poskytovanie verejných statkov, a vyzýva preto na väčšie financovanie výskumu, inovácií a projektov udržateľnej produkcie zameranej na kvalitu. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej zjednodušovali a znižovali byrokratickú záťaž pre odvetvie akvakultúry vrátane poľnohospodárov prevádzkujúcich rybníky;

77. zdôrazňuje, že podpora spolupráce medzi výskumom a inováciami v sektore akvakultúry a špecifickými vysokoškolskými programami prinesie nové nápady a podporí záujem o tento hospodársky sektor;

Zabezpečenie primeraného financovania prostredníctvom ENRF a ďalších štrukturálnych fondov

78. víta podporu udržateľnej a konkurencieschopnej akvakultúry ako jednu z priorit ENRF; vyjadruje však znepokojenie nad tým, že podľa záverov štúdie vydanéj v roku 2014 Európskym dvorom audítorov nebola podpora udržateľného rozvoja akvakultúry z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (EFRH), ktorý bol predchodcom ENRF, účinná; poznamenáva, že podporné opatrenia na európskej úrovni neboli podľa nej dobre navrhnuté, nebol nad nimi potrebný dohľad a nepodarilo sa nimi zabezpečiť dostatočne jasný rámec pre rozvoj akvakultúry; ďalej konštatuje, že na vnútroštátnej úrovni neboli podporné opatrenia navrhnuté ani realizované správne, národné strategické plány a ich operačné programy neposkytli dostatočne jasný základ na podporu akvakultúry a táto situácia sa ani s podporou z ENRF reálne nezlepšila;

79. poukazuje na to, že vzdelávanie a dobrá informovanosť priláka mladých ľudí do tohto odvetvia, zabezpečí jeho budúcnosť a konkurencieschopnosť a prinesie do jeho rozvoja nové technológie a inovácie;

80. vyzýva Komisiu, Európsky parlament a Radu, aby v rybárskej politike na obdobie po roku 2020 zvýšili intenzitu investičnej pomoci pre sladkovodnú akvakultúru na 75 % s cieľom podporiť záujem investovať do tohto sektora a poskytnúť chovateľom rýb pomoc, ktorú tak veľmi potrebujú; okrem toho vyzýva Komisiu, aby spolu s Európskou investičnou bankou vypracovala systém podpory úrokovej sadzby na úrovni EÚ na investovanie do akvakultúry a financovanie likvidných aktív;

Utorok 12. júna 2018

81. navrhuje tiež, aby sa v budúcnosti zvýšila podpora EÚ pre výskum, vývoj a inovácie spojené s akvakultúrou, s osobitným zreteľom na oblasti, ktoré ovplyvňujú hospodársku udržateľnosť a medzinárodnú konkurencieschopnosť, ako je efektívnosť využívania energie a zdrojov, rozvoj financovania biologických materiálov, zníženie zataženia životného prostredia, poskytovanie vyšších environmentálnych služieb atď.;
82. konštatuje, že oneskorenie pri schvaľovaní nariadenia o ENRF a operačných programov členských štátov viedlo k tomu, že prevádzkovatelia mohli začať čerpať prostriedky z ENRF najskôr až koncom roka 2016, čo predstavuje oneskorenie o takmer tri roky;
83. žiada zjednodušenie postupov a dokumentov, ktoré je potrebné predložiť na získanie finančných prostriedkov z ENRF;
84. žiada, aby boli zo subvenčného hľadiska prehodnotené všetky systémy, ktoré by mohli zabrániť podpore akvakultúry, a to aj v rámci iných finančných nástrojov EÚ (napr. EFRR);
85. vyzýva Komisiu, aby vynaložila ďalšie úsilie a poskytla ďalšiu pomoc potrebnú na to, aby mohli využívatelia ENRF získať prístup k financovaniu;
86. zdôrazňuje, že je potrebná silnejšia podpora pre organizácie výrobcov a medziodvetvové organizácie, aby sa mohli stať piliermi spoločnej organizácie trhu;

Harmonická symbióza s rybolovom

87. poukazuje na to, že medzi rybolovom a akvakultúrou by nemal existovať antagonizmus a že obidve tieto odvetvia môžu byť dokonale zlučiteľné a navzájom sa dopĺňať, najmä v pobrežných oblastiach alebo na ostrovoch, ktoré sú od týchto činností do veľkej miery závislé a v ktorých sa uskutočňuje drobný rybolov; žiada preto ďalší rozvoj zariadení akvakultúry na otvorenom mori;
88. zdôrazňuje, že morská akvakultúra je kompatibilná s pobrežným rybolovom v najvzdialenejších regiónoch a dopĺňa ho, a vyzýva Komisiu, aby podporovala rozvoj techník farmárstva a šľachtenia odrôd v teplých vodách v tropických alebo subtropických oblastiach; vyzýva Komisiu, aby zdôraznila úlohu, ktorú ženy zohrávajú v drobnom pobrežnom rybolove a vo všetkých súvisiacich činnostiach;
89. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili viac finančných prostriedkov na environmentálne zodpovedné spôsoby akvakultúrnej produkcie vrátane uzavretých systémov v mori (CCS) a recirkulačnej akvakultúry (RAS), s cieľom znížiť vplyv akvakultúrnych fariem na biotopy, populácie voľne žijúcich zvierat a kvalitu vody;
90. opätovne sa hlási k tomu, čo už vyjadril vo svojom uznesení o prijatí európskeho plánu na reguláciu populácie kormoránov, a pripomína, že zmiernenie škôd, ktoré podnikom v oblasti akvakultúry spôsobujú kormorány a iné druhy dravého vtáctva, je dôležitým faktorom pri výrobných nákladoch, a tým aj pre zabezpečenie zachovania a konkurencieschopnosti týchto podnikov; vyzýva členské štáty, aby v prípade volaviek a kormoránov uplatňovali existujúce výnimky, a vyzýva Komisiu, aby prehodnotila stav ochrany vydry;
91. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi prijala opatrenia na výrazné zníženie populácie kormoránov s využitím všetkých metód, aby sa na jednej strane zabezpečilo prežitie populácií kormoránov, a na druhej strane neohrozil žiadny iný druh a odvrátilo poškodenie príslušných podnikov akvakultúry;

o

o o

92. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.